

Marianna Debes Dahl:

Leygarkvöld

Hon hevði verið so glað, so hjartans himmalska fegin! Hevði havt hug at fevnt alt – fjöllini, himmalin og sjógvin, sum lá so vinaligur og glitraði framman fyri henni. Hon hevði hug at kína hvørjum lyktapela, hon kom framvið, hevði hug at dansa og syngja. Men hon noyddist at leggja band á seg, vera vanlig, vera sum hini her úti á gøtuni, millum øll hesi fólkini, húsini og bilarnar. Men ringt var at sissa seg, hon kendí á sær, hvussu alt kókaði og hoppaði inni í bringuni á sær; tað var, sum hon mátti trýsta eitt lok niður á alt hetta, meðan hon enn var úti.

Tá ið hon endiliga kom brestandi inn í køkin henda sólskinsmorgunin, kókaði púrasta yvir inni í bringuni, og alt kom raplandi burtur úr henni millum hvin og látur.

Og hvat hendi so?

Mamman fór at gráta. Hon brast í sjóðheitan grát, mitt sum hon stóð uppi yvir køksvaskinum og flusti eplir.

Tirna hvakk við. Mintist ongantið at hava sæð hana grátið. Mamman fór yvir at vegginum, setti seg á ein stól og læt tárini rulla oman eftir kjálkunum. Hon hevði enn eplaflisaran í hondini. Hetta helt Tirna síggja so lægið út saman, tárini og eplaflisarin, at hon mundi farið at flent, men beit seg í vørrina og fekk hildið sær. So kvikaði hon sær yvir til mammuna, setti seg hjá henni, tók um hana og uggaði:

»Men góða mamma, hví grætur tú? Er tað ikki stuttligt?«

Mamman hugdi upp á hana:

»Harra Gud, barnið, tú ert so ung, so blaðung. – Stuttligt! Sjálvandi er tað stuttligt, men tað er sanniliga ikki bara stuttligt – á, eg hevði unnað tær at verið leys nøkur ár aftrat, bert nøkur ár ...«

»Tvætl, mamma, eg leggi einki í hatta at vera leys – eg eri glað – so øgiliga glað – er so ikki alt gott – ha?«

Mamman hugdi upp á hana; Tirna helt knappliga, mamman tóktist so ung, so ógvuliga ung, tá ið hon áhaldandi og eitt sindur syrgin hugdi at henni við reyðum, grátutum eygum. Endiliga suffaði hon og segði »kanska«.

So varð ikki meir tosað ella grenjað á henda hátt. Øll tóktust so glað og væl nøgd. Alt gekk so skjótt, helt Tirna – tey fingi eina lítla íbúð, giftust og fluttu inn í sitt egna lítla heim, hon og Kjartan.

Tirna var so upp í loft um alt: At hugna inni, læra seg hetta og hatta, alt var so nýtt og stuttligt.

Men tá ið tað allarnýggjasta og allarstuttligasta, barnið, kom, var næstan Tirnu ovboðið ... Hon var glað, eydnusæl, ja, takksom. Men hon var móð, so ræðuliga móð. Og nú var ikki at vera móð, tí nú hevði hon úr at gera alla somlu tíðina. Matur, klæðir, matur, rudding – vasking, ruring, naning – mating.

Onkuntíð settist hon á ein stól og undraðist á, at hon ongantið hevði givið sær **far um**, hvat tað var at eiga eitt barn. Hon hevði bert staðið so hugtikin og hugt at **fittum sýnisgluggum** við strákurvum, **smábarnaklæðum** og ranglum. Løgið at hon ongantið yvirhøvur hevði hugsað um ábyrgdina, um arbeiðið rundan **um** eitt pinkubarn. Hon kendi tað, sum dagarnir fóru framvið, hvør líkur øðrum. Og aftast í nakkanum var **høvuðstankin** hesin: Sleppa at sova, sova ...

Tíðin leið, og hon hevði tað eitt **sindur** frægari, orkaði at vera uppi eina løtu aftan á, at tað lítla var sovnað.

Sum í kvæld, nú hon varliga læt kamarshurðina aftur og kom inn í stovuna. Har inni var so undarliga stilt og tómligt. Hetta var eitt vakurt ljóst várkvæld. Hon var einsamøll inni. Nógv var at gjalda, so **Kjartan** hevði eisini kvældarbeiði. Hon var **einsamøll**, knappliga so ræðuliga einsamøll. Hevði nú onkur verið at práta við, flent saman við ...

Útvarpið var spakuliga frá. **Harmonikuløg**. Hetta var eitt leygar-kvæld. **Kjartan** var niðri í býnum – og her sat hon! Ein sovorðin ófriður kom á hana. Kvældið var so ljóst, so vakurt, men hon slapp ikki út í tað, var innilæst.

Hon mátti lata vindeygað upp eitt **sindur** – longri uppi sá hon nøkur **ungfólk** fara spákandi í bólki omaneftir, **smáflennandi** – í býin.

Hon helti seg upp móti vegginum. Blundaði. Kendi seg so løgna. Knappliga kom hon at hugsa um **mammuna** hin dagin – hon mintist, at **mamman** hevði grátið – orðini **runnu** fram fyri hana aftur – eymkandi orðini:

»Á, eg hevði unnað tær at verið leys nøkur ár aftrat, bert nøkur ár ...«

Hon var bara átjan – átjan, tað var ikki so ógvuliga nógv, var tað? **Tár vermdu** eyguni. Hon vendi sær móti vindeyganum, **gardinurnar** flákraðu eitt pinkalítið **sindur**.

Tirna hugdi niður á ein urtapott, sá eitt blað, sum var følnað, og pilkaði tað av.